

Sprawa C-689/21**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

16 listopada 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Østre Landsret (Dania)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

11 października 2021 r.

Strona skarżąca:

X

Strona przeciwna:

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Przedmiot postępowania głównego

Skarga o stwierdzenie nieważności decyzji Udlændinge- og Integrationsministeriet (ministerstwa ds. cudzoziemców i integracji, Dania; zwanego dalej „ministerstwem”) z dnia 31 stycznia 2017 r., w której to decyzji stwierdzono, że skarżąca X utraciła obywatelstwo duńskie, oraz wniosek o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Sądem rozpatrującym sprawę w pierwszej instancji jest Østre Landsret (sąd apelacyjny regionu wschodniego, Dania).

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy kwestii tego, czy sprzeczna z art. 20 TFUE jest utrata przez skarżącą X obywatelstwa duńskiego (duńskiej przynależności państwowej)¹ z mocy prawa² z chwilą ukończenia przez

¹ Uwaga tłumacza: w tekście duńskim terminy „indfødsret” („przynależność państwowa”) i „statsborgerskab” („obywatelstwo”) są używane jako synonimy.

² Uwaga tłumacza: w tekście duńskim użyto łacińskiego wyrażenia „ex lege”.

nią 22. roku życia. Wraz z utratą obywatelstwa duńskiego skarżąca utraciła jednocześnie wynikający z art. 20 TFUE status obywatela Unii, w związku z czym w postępowaniu głównym bezsporne jest, że prawo Unii znajduje zastosowanie.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Wniosek został złożony na podstawie art. 267 akapit drugi TFUE i dotyczy wykładni art. 20 TFUE w związku z art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) w świetle wykładni tych postanowień dokonanej ostatnio w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 marca 2019 r., Tjebbes i in. (C-221/17, EU:C:2019:189).

Pytania prejudycjalne

1. Czy art. 20 TFUE w związku z art. 7 [karty] stoją na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, takiemu jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, zgodnie z którym do utraty obywatelstwa tego państwa członkowskiego dochodzi, co do zasady, z mocy prawa z chwilą ukończenia 22. roku życia w przypadku osób urodzonych poza tym państwem członkowskim, które nigdy nie zamieszkiwały w tym państwie członkowskim i które nigdy nie przebywały na jego terytorium w okolicznościach wskazujących na bliski związek z tym państwem członkowskim, co oznacza, że osoby, które nie posiadają jednocześnie obywatelstwa innego państwa członkowskiego, zostają pozbawione przysługującego im statusu obywatela Unii oraz związanych z tym statusem praw, mając na uwadze, iż z uregulowania rozpatrywanego w postępowaniu głównym wynika, że:

- a) domniemywa się, iż bliski związek z państwem członkowskim istnieje w szczególności po upływie trwającego łącznie jeden rok pobytu w owym państwie członkowskim,
- b) w razie złożenia wniosku o zachowanie obywatelstwa przed ukończeniem przez daną osobę 22. roku życia można uzyskać, na mniej restrykcyjnych warunkach, zezwolenie na zachowanie obywatelstwa państwa członkowskiego, zaś w tym celu właściwe organy mają badać konsekwencje utraty obywatelstwa, oraz że
- c) utracone obywatelstwo może zostać odzyskane po ukończeniu przez zainteresowaną osobę 22. roku życia jedynie w drodze naturalizacji, która jest obwarowana szeregiem wymogów, w tym wymogiem nieprzerwanego pobytu w państwie członkowskim przez dłuższy okres, przy czym ów okres pobytu może zostać nieco skrócony w odniesieniu do byłych obywateli tego państwa członkowskiego?

Przywołane przepisy prawa Unii i orzecznictwo

Artykuł 20 TFUE.

Artykuł 7 karty.

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości: z dnia 12 marca 2019 r., Tjebbes i in., C-221/17, EU:C:2019:189, w szczególności pkt 41, 42, 48 w związku z pkt 9, 22; z dnia 2 marca 2010 r., Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104.

Przywołane przepisy prawa międzynarodowego

Artykuł 7 ust. 1 lit. e) Europejskiej konwencji o obywatelstwie z dnia 6 listopada 1997 r. (zwanej dalej „konwencją o obywatelstwie”).

Przywołane przepisy prawa krajowego

Stan prawny obowiązujący przed wydaniem wyroku Tjebbes

Ustawa skonsolidowana o obywatelstwie duńskim (ustawa skonsolidowana nr 422 z dnia 7 czerwca 2004 r.; zwana dalej „ustawą o obywatelstwie”). Decyzja zaskarżona w postępowaniu głównym została wydana na podstawie zasady ustanowionej w § 8 ustawy o obywatelstwie, zgodnie z którą utrata obywatelstwa duńskiego z mocy prawa następuje z chwilą ukończenia 22. roku życia. W dniu wydania owej decyzji przepis ten miał następujące brzmienie:

„§ 8: Osoba urodzona za granicą, która nigdy nie zamieszkiwała w Królestwie Danii i która nie przebywała na jego terytorium w okolicznościach wskazujących na bliski związek z Danią, traci obywatelstwo duńskie z chwilą ukończenia 22. roku życia, chyba że tym samym stałaby się bezpaństwowcem. Minister do spraw uchodźców, migrantów i integracji lub osoba przez niego upoważniona może jednak, na wniosek złożony przed tym dniem, zezwolić na zachowanie obywatelstwa”.

Z brzmienia tego przepisu wynika, że z chwilą ukończenia 22. roku życia obywatele duńscy posiadający podwójne obywatelstwo, którzy urodzili się za granicą, nie zamieszkiwali w Danii i nie przebywali na jej terytorium w okolicznościach wskazujących na związek z tym państwem, tracą obywatelstwo duńskie. Przed ukończeniem 22. roku życia takie osoby mogą jednak wystąpić do ministerstwa z wnioskiem o zachowanie obywatelstwa duńskiego.

Przepis ten został pierwotnie wprowadzony ustawą nr 123 z dnia 18 kwietnia 1925 r. Miał on na celu niedopuszczenie do sytuacji, w których obywatelstwo duńskie przechodziłoby z pokolenia na pokolenie na osoby mieszkające za granicą, które nie mają żadnej wiedzy o Danii ani żadnych związków z tym państwem.

Wniosek o zachowanie obywatelstwa duńskiego należy złożyć w okresie między ukończeniem 21 i 22 lat. Jeśli chodzi o termin złożenia wniosku, ministerstwo rozpatruje wnioski o wydanie zaświadczenia potwierdzającego obywatelstwo duńskie (tak zwanego „dowodu posiadania obywatelstwa duńskiego”) niezależnie od terminu złożenia wniosku, a także niezależnie od tego, czy został on złożony przed ukończeniem przez daną osobę 21. roku życia, w okresie między ukończeniem przez nią 21 i 22 lat, czy też po ukończeniu przez nią 22. roku życia. Zgodnie z praktyką ministerialną oceny, czy obywatelstwo powinno zostać zachowane, należy dokonywać możliwie jak najbliżej dnia, w którym dana osoba kończy 22. rok życia, co tłumaczy, dlaczego na przykład w razie złożenia wniosku przed ukończeniem 21. roku życia można wydać jedynie opatrzone zastrzeżeniem zaświadczenie potwierdzające obywatelstwo. Aby wniosek został uwzględniony, musi on jednak zostać złożony przed ukończeniem przez zainteresowaną osobę 22. roku życia.

Okólnik w sprawie naturalizacji (okólnik nr 10873 z dnia 13 października 2015 r. w sprawie naturalizacji, zmieniony okólnikiem nr 9248 z dnia 16 marca 2016 r.).

Zgodnie z § 44 ust. 1 Grundlov (ustawy zasadniczej lub konstytucji) uzyskanie obywatelstwa przez cudzoziemca może nastąpić wyłącznie na podstawie ustawy (naturalizacja). Byli obywatele duńscy, którzy utracili obywatelstwo duńskie na mocy § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie, muszą zatem, co do zasady, spełnić ogólne warunki uzyskania obywatelstwa duńskiego na podstawie ustawy (naturalizacja), mianowicie w szczególności warunki dotyczące pobytu długoterminowego, wieku, charakteru, zadłużenia wobec organów publicznych, samowystarczalności, zatrudnienia, znajomości języka duńskiego oraz wiedzy o duńskim społeczeństwie, a także o duńskiej kulturze i historii. Niemniej jednak warunek odnoszący się do pobytu może zostać złagodzony w przypadku byłych obywateli duńskich, którzy utracili obywatelstwo duńskie na mocy § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie. Ponadto cudzoziemcowi, który wcześniej posiadał obywatelstwo duńskie, przyznaje się, na złożony wniosek, dokument pobytowy, chyba że prawo do uzyskania takiego dokumentu zostało wyłączone na odrębnej podstawie. Decyzję o tym, czy możliwe jest odstępianie od stosowania ogólnych warunków dotyczących pobytu i odzyskanie obywatelstwa, podejmuje komisja ds. imigracji Folketingu (duńskiego parlamentu).

Stan prawny obowiązujący po wydaniu wyroku Tjebbes

W następstwie wyroku Tjebbes, który ogłoszono w dniu 12 marca 2019 r., czyli już po przyjęciu zaskarżonej w postępowaniu głównym decyzji z dnia 31 stycznia 2017 r., ministerstwo uznało, w nocie informacyjnej z dnia 11 października 2019 r., że w związku z wydaniem owego wyroku konieczna jest zmiana zawartych w ustawie o obywatelstwie przepisów regulujących utratę obywatelstwa duńskiego.

Dlatego też § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie został zmieniony, ustawą nr L 63 z dnia 28 stycznia 2020 r. zmieniającą ustawę o obywatelstwie duńskim, w ten

sposób, że nadano mu obecnie obowiązujące brzmienie, przy czym § 8 sformułowano tak samo jak dotychczas – zmianie uległ tylko jeden zaimek (som/der). Z kolei w toku *prac przygotowawczych* dotyczących owej zmiany ustawodawczej z 2020 r. wezwano do przedstawienia wyjaśnień, ponieważ w jej ramach przewidziano, że przy rozpatrywaniu wniosków o wydanie zaświadczenia potwierdzającego zachowanie obywatelstwa duńskiego ministerstwo ma wziąć pod uwagę, na potrzeby dokonania indywidualnej oceny, w świetle prawa Unii, skutków utraty obywatelstwa duńskiego, a tym samym obywatelstwa Unii, szereg dodatkowych czynników, w tym w szczególności ustalić, czy owe skutki są proporcjonalne do celu przyświecającego tej utracie (którym jest realizacja interesu polegającego na zapewnieniu utrzymania rzeczywistego związku między obywatelami duńskimi a Danią). W praktyce, zdaniem ministerstwa, wyrok Tjebbes oznacza, że przy rozpatrywaniu złożonego przez wnioskodawcę wniosku o wydanie zaświadczenia potwierdzającego zachowanie obywatelstwa duńskiego należy wziąć pod uwagę również elementy łączące tego wnioskodawcę z pozostałymi państwami członkowskimi Unii, na przykład określić, czy utrata obywatelstwa Unii spowodowałaby, iż zainteresowana osoba napotkałaby trudności w utrzymaniu związku rodzinnego lub zawodowego w co najmniej jednym państwie członkowskim, który to związek byłby już ustanowiony wskutek skorzystania przez obywatela Unii z prawa do swobodnego przemieszczania się w obrębie Unii.

Jeśli chodzi o pozostawienie – także po wydaniu wyroku Tjebbes – zawartego w § 8 wymogu przewidującego, że wniosek o zachowanie obywatelstwa duńskiego musi zostać złożony przed ukończeniem przez daną osobę 22. roku życia, to z projektu ustawy zmieniającej wynika, iż ministerstwo stoi na stanowisku, że system duński, ustanawiający wymóg złożenia wniosku przed ukończeniem przez daną osobę 22. roku życia, umożliwi dokonanie indywidualnej oceny, która jest wymagana przez Trybunał Sprawiedliwości, oraz że z tego wyroku nie wydaje się wypływać wymóg, aby taka ocena była możliwa w dowolnym momencie. Ministerstwo uważa zatem, że wyrok ten nie stoi na przeszkodzie utrzymaniu zasady, takiej jak ta zawarta w § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie, zgodnie z którą obywatele duńscy urodzeni za granicą, którzy nigdy nie zamieszkiwali w Danii i nigdy nie przebywali na jej terytorium w okolicznościach wskazujących na związek z Danią, muszą – aby zachować obywatelstwo duńskie – wystąpić z wnioskiem przed ukończeniem 22. roku życia.

Przywołana praktyka krajowa

Jeśli chodzi o możliwość wydania zezwolenia na zachowanie obywatelstwa, to z praktyki administracyjnej wynika, że nawet jeśli dana osoba nigdy nie zamieszkiwała w Danii, to – po pierwsze – nie utraci ona obywatelstwa duńskiego pod warunkiem, iż przed ukończeniem 22. roku życia przebywała w Danii przez co najmniej rok. W takim przypadku uznaje się, że zainteresowana osoba ma bliski związek z Danią w rozumieniu § 8 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o obywatelstwie. Po drugie, jeśli okresy pobytu nie przekraczały jednego roku, to

wcale nie musi dojść do utraty obywatelstwa duńskiego, o ile pobyt stanowi przejaw „szczególnie bliskiego związku z Danią”. Z przebiegu prac przygotowawczych wynika, że może tu chodzić o odbywanie służby wojskowej, pobieranie nauki na duńskim uniwersytecie ludowym, uczestnictwo w stażach lub o powtarzające się pobyty wakacyjne o pewnej długości. Po trzecie, w okolicznościach, w których na podstawie tego przepisu dochodziłoby normalnie do utraty obywatelstwa duńskiego, ministerstwo może, zgodnie z § 8 ust. 1 zdanie drugie ustawy o obywatelstwie, przyznać szczególne odstępstwo umożliwiające zachowanie obywatelstwa na wniosek złożony przed ukończeniem 22. roku życia, który to wniosek będzie rozpatrywany z uwzględnieniem specyfiki każdego przypadku. W ramach tej oceny szczególny nacisk kładzie się zwłaszcza na znajomość języka duńskiego, czas trwania wakacji spędzanych w Danii oraz ogólnie rozumiany kontakt z Danią, na przykład na korespondencję z duńskimi krewnymi lub styczność z kręgami duńskimi za granicą.

Praktyka administracyjna nie zmieniła się w następstwie wyroku Tjebbes, choć wskutek zmiany ustawodawczej wprowadzonej w związku z wydaniem tego wyroku indywidualna ocena, w świetle prawa Unii, skutków utraty obywatelstwa duńskiego, a tym samym utraty obywatelstwa Unii, jest obecnie dokonywana we wszystkich przypadkach, pod warunkiem, że wniosek został złożony w okresie między ukończeniem przez daną osobę 21 i 22 lat.

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i przebiegu postępowania głównego

- 1 X urodziła się w dniu 5 października 1992 r. w Stanach Zjednoczonych. Jej matką jest Dunka, a ojcem – Amerykanin. Od urodzenia X posiadała obywatelstwo duńskie i amerykańskie. W Stanach Zjednoczonych X ma dwoje rodzeństwa, z których jedno posiada obywatelstwo duńskie, natomiast nie ma ona rodziców ani rodzeństwa w Danii.
- 2 W dniu 17 listopada 2014 r. X, która nigdy nie zamieszkiwała w Danii, wystąpiła do ministerstwa, po ukończeniu 22. roku życia, o zachowanie obywatelstwa duńskiego.
- 3 Na podstawie informacji zawartych we wniosku ministerstwo ustaliło, że przed ukończeniem 22. roku życia X przebywała w Danii przez maksymalnie 44 tygodnie. X oświadczyła też, że w okresie po swoich 22. urodzinach przebywała w Danii przez pięć tygodni oraz że w 2015 r. była członkinią kadry duńskiej reprezentacji narodowej w koszykówce kobiet. X podkreśliła również, że w 2005 r. spędziła około trzy-cztery tygodnie we Francji. Nic nie wskazuje na to, aby X przebywała ponadto w jakimś innym miejscu na terytorium Unii.
- 4 Decyzją z dnia 31 stycznia 2017 r. ministerstwo uznało, że X utraciła obywatelstwo duńskie z chwilą ukończenia 22. roku życia, zgodnie z § 8 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o obywatelstwie, oraz że nie jest możliwe przyznanie odstępstwa przewidzianego w § 8 ust. 1 zdanie drugie tej ustawy, ponieważ

wniosek o zachowanie obywatelstwa duńskiego został złożony po ukończeniu przez X 22. roku życia.

- 5 W skardze wniesionej na decyzję ministerstwa X domaga się stwierdzenia nieważności tej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.
- 6 W następstwie wprowadzonej w dniu 28 stycznia 2020 r. zmiany ustawy o obywatelstwie, która wynikała z ogłoszenia wyroku Tjebbes, ministerstwo przyjęło, że byli obywatele duńscy, którzy ukończyli 22 lata w dniu 1 listopada 1993 r. lub po tej dacie oraz którzy wystąpili o zachowanie obywatelstwa przed ukończeniem 22. roku życia i uzyskali decyzję o utracie obywatelstwa na podstawie (wówczas obowiązującego) § 8 ustawy o obywatelstwie, na mocy której utracili też obywatelstwo Unii, mogą domagać się ponownego rozpatrzenia ich wniosku. Niemniej jednak X nie wystąpiła z wnioskiem o zachowanie obywatelstwa duńskiego przed ukończeniem 22. roku życia, w związku czym nie może ona – zdaniem ministerstwa ds. cudzoziemców i integracji – domagać się ponownego rozpatrzenia sprawy, a tym samym zmiany zaskarżonej decyzji z dnia 31 stycznia 2017 r.

Podstawowe argumenty stron w postępowaniu głównym

- 7 X utrzymuje, że § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie, który dotyczy utraty obywatelstwa duńskiego z mocy prawa, jest sprzeczny z art. 20 TFUE w związku z art. 7 karty.
- 8 Na poparcie tego argumentu X podnosi, że automatyczna i niepodlegająca żadnym wyjątkom utrata obywatelstwa, którą przewiduje ten przepis, jest nieproporcjonalna, mimo iż ów przepis służy realizacji uzasadnionego i obiektywnego celu polegającego na utrzymaniu rzeczywistego związku i ochronie szczególnego stosunku solidarności i lojalności między państwem członkowskim a jego obywatelami.
- 9 W myśl tego przepisu obywatelstwo duńskie, które zostało utracone po ukończeniu przez daną osobę 22. roku życia, może zostać odzyskane jedynie w zastosowaniu ogólnego systemu naturalizacji.
- 10 Rozpatrywane uregulowanie nie przewiduje możliwości łatwego przerwania lub wydłużenia biegu terminu, z upływem którego może nastąpić utrata obywatelstwa. Z wyroku Tjebbes wynika natomiast, że przepisy dotyczące utraty obywatelstwa są proporcjonalne jedynie wówczas, gdy – tak jak miało to miejsce w sprawie zakończonej wydaniem owego wyroku – zapewniają bardzo łatwą możliwość odzyskania tego obywatelstwa, czego nie zagwarantowano w prawie duńskim. Ponadto zgodnie z prawem duńskim odzyskanie obywatelstwa nie następuje ex tunc. Przewidziany w prawie duńskim mechanizm odzyskania obywatelstwa nie stanowi więc takiego rodzaju łatwej możliwości odzyskania obywatelstwa duńskiego, dzięki której wskazany w wyroku Tjebbes unijnoprawny wymóg proporcjonalności można by uznać za spełniony.

- 11 Ministerstwo utrzymuje, że § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie dotyczący utraty obywatelstwa duńskiego z mocy prawa ze względu na brak więzi z Danią nie jest sprzeczny z art. 20 TFUE w związku z art. 7 karty.
- 12 Na poparcie tego argumentu ministerstwo wskazuje, że duńskie przepisy przewidujące utratę obywatelstwa z chwilą ukończenia przez zainteresowaną osobę 22. roku życia są oparte na uzasadnionych podstawach oraz proporcjonalne. W ramach oceny zgodności z prawem i proporcjonalności przepisów duńskich należy odpowiednio uwzględnić fakt, że państwa członkowskie powinny dysponować szerokim zakresem uznania przy określaniu warunków nabycia i utraty obywatelstwa.
- 13 Ocena zgodności z prawem i proporcjonalności § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie w przypadku osób, takich jak X, które w chwili złożenia wniosku ukończyły już 22 lata, musi się zasadzać na ogólnej ocenie duńskich przepisów dotyczących utraty i odzyskania obywatelstwa. Ustawodawca duński stoi na stanowisku, że osoby urodzone za granicą, które nie zamieszkiwały w Danii ani nie przebywały na terytorium tego państwa przez wystarczająco długi okres, stopniowo tracą, w miarę dorastania, więzi lojalności i solidarności z Danią, a także związek łączący ich z tym państwem, dlatego też w odniesieniu do tych osób szczególnie proporcjonalne jest dokonanie rozróżnienia między ich sytuacją prawną przed ukończeniem 22. roku życia oraz po osiągnięciu tego wieku. W związku z tym w przepisie zawartym w § 8 określono uzasadniony i proporcjonalny termin (dzień 22. urodzin), po upływie którego obywatelstwo z mocy prawa tracą osoby urodzone i wychowane za granicą, które nie przebywały w Danii przez dłuższy okres przed ukończeniem 22. roku życia. Osoba urodzona w Danii, która nabyła obywatelstwo duńskie z chwilą urodzenia, nie będzie objęta zakresem stosowania § 8 ustawy o obywatelstwie. Oznacza to, że taka osoba nie może utracić obywatelstwa duńskiego z mocy prawa, nawet jeśli opuściła Danię wkrótce po narodzinach i w rezultacie ani nie zamieszkiwała w tym państwie, ani nie przebywała w nim przez co najmniej rok. Proporcjonalność utraty obywatelstwa z mocy prawa przez osoby, które ukończyły 22. rok życia, należy oceniać w świetle stosunkowo łagodnych zasad dotyczących zachowania obywatelstwa przed ukończeniem 22 lat.
- 14 Paragraf 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie zapewnia, ogólnie rzecz biorąc, że osoby posiadające obywatelstwo duńskie są w pewnym stopniu złączone z Danią stosunkiem solidarności i lojalności, a także wykazują wystarczający związek z tym państwem. W wyrokach Tjebbes i Rottmann elementy te uznano za uzasadnione względy, jakie państwa członkowskie mogą brać pod uwagę przy ocenie, czy powinna nastąpić utrata obywatelstwa krajowego, która skutkuje również utratą obywatelstwa Unii. Zasadność uwzględnienia tego rodzaju czynników w ramach oceny, czy obywatel powinien utracić obywatelstwo, potwierdza też prawo międzynarodowe prawo publiczne [zob. art. 7 ust. 1 lit. e) konwencji o obywatelstwie]. Ponadto za ową zasadnością i proporcjonalnością przemawia fakt, że minister ds. cudzoziemców i integracji może, w drodze konkretnej oceny, na wniosek złożony przed upływem terminu wskazanego w § 8

ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o obywatelstwie, tj. w okresie między ukończeniem przez zainteresowaną osobę 21 i 22 lat, zezwolić na zachowanie obywatelstwa.

- 15 Co więcej, § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie, w brzmieniu nadanym mu w następstwie wydania wyroku Tjebbes, przewiduje indywidualną ocenę, w świetle prawa Unii, konsekwencji utraty obywatelstwa duńskiego, a tym samym utraty obywatelstwa Unii, w przypadku osób, które w chwili złożenia wniosku nie ukończyły jeszcze 22. roku życia. W związku z tym ministerstwo, przy rozpatrywaniu wniosków złożonych przed ukończeniem przez zainteresowaną osobę 22. roku życia, zgodnie z § 8 ust. 1 zdanie drugie ustawy o obywatelstwie w jego obecnym brzmieniu, musi ocenić, w świetle prawa Unii, czy skutki utraty obywatelstwa przez wnioskodawcę są proporcjonalne w stosunku do celu tej utraty. W ramach tej oceny pod uwagę bierze się również elementy łączące wnioskodawcę z innymi państwami Unii. Przepisy te pozwalają w szczególności zapewnić przestrzeganie wymogu ustanowionego w pkt 41 wyroku Tjebbes.
- 16 Ponadto przy dokonywaniu oceny proporcjonalności § 8 ust. 1 ustawy o obywatelstwie należy mieć na uwadze, że osoby, które ukończyły 22. rok życia i utraciły obywatelstwo duńskie z mocy prawa, mogą je odzyskać, o ile spełnione zostaną pewne warunki, w tym wymóg posiadania zezwolenia na pobyt na czas nieokreślony oraz wymogi dotyczące pobytu. Po przedłożeniu sprawy komisji ds. imigracji duńskiego parlamentu w celu wydania przez nią opinii, czy możliwe jest odstąpienie od stosowania tych wymogów i odzyskanie obywatelstwa, konsekwencje utraty obywatelstwa mogą się stać przedmiotem indywidualnej oceny w odniesieniu do kwestii, czy obywatelstwo powinno zostać odzyskane.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 17 Z § 8 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o obywatelstwie, zarówno w brzmieniu obecnym, jak i wcześniej obowiązującym, wynika, że obywatel duński posiadający podwójne obywatelstwo, który urodził się za granicą, nie zamieszkiwał w Danii i nie przebywał na jej terytorium w okolicznościach wskazujących na bliski związek z Danią oraz który nie wystąpił, przed ukończeniem 22. roku życia, o zachowanie obywatelstwa duńskiego, traci to obywatelstwo z chwilą ukończenia 22. roku życia. Jeżeli zainteresowana osoba nie jest obywatelem państwa członkowskiego Unii, to traci ona również obywatelstwo Unii.
- 18 Po ukończeniu przez daną osobę 22. roku życia obywatelstwo można odzyskać jedynie w zastosowaniu ogólnego systemu naturalizacji.
- 19 Zdaniem Østre Landsret (sądu apelacyjnego regionu wschodniego) nie ma pewności, jak należy odczytywać wyrok w sprawie C-221/17, Tjebbes, zwłaszcza zaś pkt 41, 42 i 48 w związku z pkt 9 i 22 owego wyroku.

- 20 W tym kontekście oraz w świetle treści wyroku Tjebbes Østre Landsret (sąd apelacyjny regionu wschodniego) stwierdza również, że istnieje tego rodzaju niepewność odnośnie do kwestii, czy automatyczna utrata, bez żadnych wyjątków, obywatelstwa krajowego (a tym samym także obywatelstwa Unii), która – w myśl § 8 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o obywatelstwie – następuje z chwilą ukończenia przez zainteresowaną osobę 22. roku życia, w połączeniu z trudnościami w odzyskaniu obywatelstwa duńskiego w drodze naturalizacji po ukończeniu przez tę osobę 22. roku życia, jest zgodna z art. 20 TFUE w związku z art. 7 karty, iż do Trybunału Sprawiedliwości należy zwrócić się z pytaniami dotyczącymi tego zagadnienia.
- 21 Mając na uwadze powyższe, Østre Landsret (sąd apelacyjny regionu wschodniego) uznaje, jako sąd orzekający w pierwszej instancji w niniejszej sprawie, że zachodzi konieczność skierowania pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.